

РОЗДІЛ 1

МЕГГІ

Ніхто не уникає мого ока, займаючись своїми справами на вулиці, проте мене неможливо розгледіти звідси, з мого воронячого гнізда. Я знаю це напевно, тому що, мабуть, сотні разів махала своїм сусідам, а вони жодного разу не відповіли. За будь-яких умов я невидима для світу. Мене не існує, я неначе померла, я — примара.

Напевно, я справді схожа на примару, стоячи за цими віконницями, що притлумлюють світло, яке проникає в мою спальню, перетворюючи мене на тінь. Коли надворі не вмикають ліхтарі, кімнату огортають сутінки навіть у найясніші дні. Ось чому, спускаючись вниз, я щоразу примрежую очі, допоки вони не звикнуть до денного світла. Коли віконниці тільки встановили, вони викликали у мене напад клаустрофобії, створивши бар'єр між мною і зовнішнім світом. Та я до них звикла. Зрештою, через деякий час я звикла до більшості речей і навчилася пристосовуватись.

Я називаю цю кімнату воронячим гніздом, оскільки вона нагадує оглядовий майданчик на найвищій із корабельних щогл. Моряки використовують його, аби споглядати простір на кілька миль вперед. У моєму ж полі зору — лише наш житловий масив.

Саме зараз я спостерігаю, як Барбара допомагає своїй мамі Елсі сісти на заднє сидіння автомобіля. Барбара завжди знаходить час для матери. Будь-які батьки пишалися б такою доночкою. Віднедавна Елсі пересувається за допомогою алюмінієвих прогулкан-

ГАННСАР

вих ходунків на коліщатах. Я пам'ятаю, як вона скаржилася на загострення артриту в колінних суглобах та кісточках і нарікала на те, що протизапальні засоби, які продаються без рецептів, більше не допомагають. Важко сказати, скільки разів я пропонувала їй проконсультуватися в лікаря Феллоуза. Одного разу я навіть запропонувала записати її на будь-який зручний день, скориставшись своїми зв'язками, як заступниця менеджера медичного закладу. Та Елсі виявилась вельми впертою. Вона вважає для себе надто обтяжливим, якщо звертатиметься до лікаря частіше, ніж раз на рік задля щеплення від грипу.

Цікаво, чи Елсі й досі згадує про мене? Чи замислювалась вона над тим, чому я раптом перестала приходити до неї на каву щочетверга по обіді? Ми зустрічалися точнісінько о пів на четверту й роками дотримувались цієї традиції. Я поверталася з роботи додому, брала з полиці власну баночку кави (Елсі завжди заварювала ту гіркучу каву із супермаркету, яку я терпіти не могла), і ми впродовж двох годин теревенили про те, як покращити світ, або пліткували про сусідів. Мені не вистачає тих балачок. Я неодноразово помічала, як Елсі дивиться на наш будинок, тож волію думати, що вона не забула про мене.

Машина Барбари виїжджає з двору й прямує вулицею, проминувши будинок номер сорок. Агентство з нерухомості втратило до нього інтерес. Із вікна спальні я можу розгледіти задню частину маєтку — і який же там нині свинарник! Якби попередній власник садиби, містер Стедман, зізнав, що сталося з його колись чудовим садом, він би перевернувся у домовині. Газон заріс, жи-вопліт, за яким господар годинами ретельно доглядав, втратив форму йувесь сад був засмічений консервними банками та коробками із-під їжі на винос. Студенти ні до чого не відчували поваги.

Краще б його онук просто продав маєток. Чи, можливо, він не міг знайти покупця. Нікого не тішитиме перспектива жити в будинку, де мертве тіло по-переднього мешканця пролежало впродовж кількох тижнів. Лише я помітила, що поштова скринька містера Стедмана переповнена газетами, а на вікнах його будинку багато днів не розсувалися штори. Я підняла б тривогу, та, звісно, мені це було не під силу.

На узбіччі біля телеграфного стовпа припаркувалась червона машина з вм'ячиною на передньому бампері. Це Луїза з будинку номер вісімнадцять, і коли вона виходить з машини, вже видно, як її живіт випирає під футболкою. Вона знову вагітна, і я рада за неї. Луїза вже була в цьому стані, та потім одного дня до її будинку приїхала машина швидкої допомоги, і наступного разу, коли я її побачила, вона вже не була вагітною. Її тіло повернулося до нормальної форми — так, ніби нічого й не сталося. Я навіть уявити не можу, наскільки це важко — розповідати про таке іншим людям. Не думаю, що людина будь-коли зможе знову стати нормальнюю після такої втрати.

Цікаво, вона все ще працює касиркою на неповний робочий день? Давно я не бачила її в уніформі. Я знаю, що її чоловік і досі працює таксистом, оскільки фари його таксі часто залишають відбиток на моїй стелі, коли він повертається додому після нічної зміни. Іноді, якщо не можу заснути, я дивлюся на його тінь за кермом, коли він сидить в салоні машини з вимкнутим двигуном, а його обличчя ледве освітлено відблиском від приладової панелі. Я часто загадуюся над питанням: що заважає йому відразу зайти до будинку? Можливо, він уявляє інше життя, відмінне від того, що чекає на нього за дверима. Я можу це зрозуміти, бо й сама часто уявляю своє альтернативне життя. Але, як йдеться в одній старій пісні, ми не завжди можемо отримати те, що хочеться.

Більше на вулиці немає за ким спостерігати, тож я відходжу від вікна. Моя кімната скромно обставлена, але мені багато й не потрібно. Двоспальне ліжко, дві тумбочки, дві лампи, шафа, туалетний столик та пuf. Настінний телевізор вже давно не працює, та я не прошу в Ніни новий, бо не хочу, аби вона вважала, що мені його не вистачає. А без нього мені більше ніщо не нагадує про те, скільки всього мені бракує у житті.

Мені складають компанію лише книги, й іноді мені вдається переконати себе, що їх цілком достатньо. Я не вибираю, що читати, покладаючись на те, що мені принесе вона. Кожні пару днів я починаю читати й завершую абсолютно нову книгу. Я віддаю перевагу детективам або психологічним трилерам, будь-яким книгам, в яких є інтрига і несподіваний розвиток подій. Я люблю поворушити своєю старою сірою речовиною, намагаючись з'ясувати, хто в романі поганий хлопець. Хоча мені важко додогодити. Якщо я правильно вгадаю злочинця, почуватимуся розчарованою тим, наскільки передбачуваною є історія. Якщо ж не вгадаю, сердитимусь сама на себе через те, що не зрозуміла цього раніше.

Я хотіла б сама написати книгу. Я знаю багато історій і зберігаю стільки ж секретів. Та сумніваюся, що це колись станеться. Багато чого ніколи не відбудеться, так само як і те, що я ніколи не покину цей дім. Як би не намагалась, я просто не зможу з цим впоратись. І я сама у цьому винна. Не вірю тим людям, які стверджують, ніби ні про що не шкодують. Вони обманюють самі себе. Усім нам є про що шкодувати. Якби мені дали можливість повернутися в минуле і змінити дещо у своєму житті, я опинилася б у цій машині часу швидше, аніж ви встигли б вимовити «Герберт Веллз».

Раптом я чую, як внизу відчиняються двері, й до мене долинає голос. Мабуть, я пропустила її, коли вона підходила до будинку.

— Добрий вечір! — кричить Ніна, піднявшись сходами на другий поверх. — Чи є хто вдома?

— Лише я, — відказую я, відчинивши двері спальні. З того місця, де я стою під архітравом, я розгледіла дві опуклі сумки. — Ходила за покупками?

— Ти дуже спостережлива — зауважує вона.

— Як минув день на роботі?

— Як завжди. Я приготую на вечерю курку по-мисливськи.

Я ненавиджу курку по-мисливськи.

— Чудово, — відказую я. — Сьогодні ми вечеряємо разом?

— Так, сьогодні вівторок.

— А я думала середа. Випереджаю сама себе.

— Коли буде готово, я прийду за тобою. Це не займе багато часу.

— Добре, — відповідаю я і повертаюся до своєї кімнати, коли вона зникає з поля зору.

Я зупиняюсь, щоб порахувати вікові плями на своїх руках. Я так давно не бачила сонця, що нові вже не утворюються. Це маленький плюс поміж довгого переліку мінусів. Вдивляючись у своє відображення в дзеркалі туалетного столика, я розпускаю неслухняне волосся. Воно вже так давно сріблясте, що я не можу пригадати, якого кольору воно було раніше. Потім я підмальовую собі усмішку помадою помірно червоного кольору і підводжую стрілки на очах. Наношу рум'яна на щоки, та оскільки моя шкіра неймовірно зблідла, я з цими двома червоними плямами нагадую ляльку-мотанку. Тож я одразу витираю їх.

Я глибоко вдихаю і готовуюся до майбутнього вечора. Колись ми були найкращими подругами. Та це було до того, як він усе зруйнував. Тепер ми обидві — лише руйні, які він залишив.

РОЗДІЛ 2

НИНА

Знімаю кришку з посудини, що стоїть на нижній полиці духовки, і з неї виходить пара. Всередині курячі грудки вже побіліли, і я протикаю їх виделкою, аби перевірити, чи готові. Я знаю, що Меггі не любить курку по-мисливські, проте її люблю я, а в нашому домі готову не вона. До того ж мене веселить її вдаваний ентузіазм.

Я розбираю сумки з покупками, перш ніж зняти пальто. Меггі любить, щоб усе було акуратно розставлено по шафах і розкладено по шухлядах, а я ні. На робочому місці я мушу бути охайною, дотримуватись порядку. Проте у власному домі мені не треба робити те, що я не хочу. Тому я складаю продукти там, де мені зручніше. Меггі навряд чи переставлятиме їх за моєю спиною.

Сьогодні у *Sainsbury's* було надто багатолюдно. Сім'ї поприходили в повному складі; то були зграй виснажених батьків, що намагалися здійснити щотижневі закупи у супроводі дітей, які постійно смикали їх за рукави й скиглили, вимагаючи солодощів, іграшок і коміксів. Я спостерігала за деякими з них матусь, що знеслено закочували очі, й думала про те, що вони навіть не уявляють, як їм пощастило.

Мою увагу привернув маленький хлопчик з копицею темно-каштанового волосся. Малюку було не більше як рік, він сидів у продуктовому візку, і його пухкі ніжки звисали крізь щілини в задній частині візка. Хлопчик був взутий лише в один черевик, а інший лежав на мішечку з мандаринами. Його усмішка була настільки широкою, що здавалося, розтяглася на половину обличчя. Мама залишила його на мить, зазирнувши до іншого проходу. Я уявила, наскільки легко було б

схопити дитину і винести надвір. Коли вона повернулася з пляшкою кетчупу, мені дуже хотілося сказати їй, яка ж вона необережна.

Сьогодні ввечері за спеціальними пропозиціями продавалося багато продуктів, термін придатності яких добігав кінця, тому я купила більше, аніж планувала. Однак, оскільки я не могла донести додому усі ці сумки, мусила викликати таксі, що знівелювало усі заощаджені мною кошти. Я впізнала його за профілем і формою очей, що відображалися у дзеркалі заднього виду. Нейтан Робінсон. Ми з ним навчалися разом у школі — спочатку в середній школі в Ебінгтон-Вейл, а згодом, недовго, у старшій школі у Вестон-Февелл. Нейтан майже не змінився, за винятком залишин та потворних татуювань на руках. Він мене не впізнав, а я не стала представлятися. Мені не хотілося дорогою додому згадувати людей, з якими я втратила зв'язок, або обговорювати, як минули двадцять чотири роки, впродовж яких ми не бачились. До того ж я не впевнена, що він мене згадає.

Коли таксі від'їхало, я на мить повернулася в бік свого будинку й поглянула на вікно третього поверху. Я знаю, що більшу частину життя Меггі проводить усамітнено, захована від сторонніх очей за цими віконницями, і мені цікаво, наскільки їй не вистачає спілкування з іншими людьми. За вечерею вона повідомлятиме про те, кого із сусідів бачила і що про них дізналась, але чи хоче вона знову опинитися серед них? Спостерігати — це не те саме, що жити, чи не так?

Я намагаюся зробити її життя бодай трішки комфортнішим, але вона рідко звертається до мене по допомогу. Вона не сказала ані слова, коли її телевізор перестав працювати. Лише коли я обмовилась, що деякий час не бачила його увімкненим, Меггі зізналася, що він зламався. Я вже збиралася запропонувати їй